

BÖLÜCÜLÜĞÜ DEVLETÇİLİK ÖNLER

Aydınlık Dergisi, 8 Ocak 2006

Yıldırım Koç

Atatürk'ün tanımıyla, "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk milleti" denir. Ancak farklı soylardan ve kültürlerden gelen insanlardan bir millet yaratabilmek, bu insanların aynı ekonomik bütünlüğün parçası yapılmasıyla, aynı eğitimden geçirilmesiyle, başta sağlık olmak üzere merkezi devletin kamu hizmetlerinden yararlandırılmasıyla mümkündür. Bunlar ise ancak devletçilikle gerçekleştirilebilirdi ve gerçekleştirildi. Cumhuriyeti kuran kadrolar, 1930'lu yıllardaki devletçilik atılımından çok daha önce, iktidarı ele geçirir geçirmez, devletçilik uygulamaya başladılar. Devletçiliğin gereğini onlara hayat öğretti.

Şeyh Sait Ayaklanması sonrasında, etnik ve dini kimliğin ulus kimliğinin önüne geçmesini engellemek amacıyla çeşitli öneriler geliştirildi. Bu önerilerin ortak noktası, devlet eliyle veya desteğiyle geçim sağlanması, eğitim ve sağlık hizmeti olanaklarının geliştirilmesiydi. Örneğin, İçişleri Bakanlığı müfettişlerinden Hamdi Bey'in 1926 yılında hazırladığı bir raporda şu öneriler yer alıyordu ¹:

- “1 - Silah toplamak için askeri harekete devam edilmeli. Silahlı halkı buna zorlamak için kara hareketiyle yetinilmeyip hava hareketi ile de bu gibiler sıkıştırılmalı.
- 2 - Toprağı bulunmayan, geçim için ağalara bağlanan halka arazi, yeterince sermaye ve tohumluk dağıtılmalı.
- 3 - Yöredeki madenler işletilmeli.
- 4 - Ulaşımı, haberleşmeyi ve düzeni sağlayabilmek için yol yapımına öncelik verilmeli.
- 5 - Dersim'e 'misyoner' ruhu ile çalışacak ülkücü memurlar atamalı.
- 6 - Halka Türklük duygusu aşıladıktan sonra bunun güçlenip yaygınlaşması için okul açmaya hız verilmeli.”

Harb Akademileri Komutanlığı'nda emekli subay Nazmi Sevgen tarafından verilen bir konferans, Komutanlık tarafından daha sonra “**Doğu'da Kürt Meselesi**” adıyla yayımlanmıştır ². Konferansta Nazmi Sevgen'in dile getirdiği öneriler, Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomide, eğitimde ve sağlıkta devletçilik politikasıyla hayata geçirmeye çalıştığı politikadır. Nazmi Sevgen şunları önermektedir:

- “Yollar, telefon tesisatı, hükümet binaları, jandarma karakolları, hastaneler, sağlık merkezleri, her dereceden çeşitli, yeteri kadar okullar, eğitim için gezici sinema gurupları... ve daha birçok lüzumlu tesisler esirgenmeden kurulmalı ve yapılmalıdır.” ³
- “Doğu: petrol, hayvancılık vesaire gibi iktisadî değerleriyle Türkiye'yi kalkındırabilecek kıymettedir. Kurulacak fabrikalarda, işyerlerinde, çeşitli tesislerde çalışan halk, hem karnını doyuracak, hem memleket zararına başka şeylerle uğraşmak vakit ve imkanını bulamayacak; karnı tok, sırtı pek, kesesi kabarık olacaktır. Bu sebeple Doğu'yu iktisaden kalkındırmalı, Doğu'lunun karnını doyurmalı, ona insanca yaşama imkanları hazırlanmalı, iş sahaları açmalı, bunun için icap eden tedbirleri vakit geçirmeden öncelikle almamız.” ⁴

Yoksul halka eğitim ve sağlık hizmeti özel sektör eliyle götürülemezdi. Bu hizmet boşluğunu ancak devletin kendisi devletçilikle doldurabilirdi ve bu boşluğu doldurduğu ölçüde Türk milletinin oluşmasına katkıda bulunabilirdi. Halkın yoksulluktan kurtarılması ve yaşam düzeyinin yükseltilmesi de devletin gerçekleştirebileceği bir görevdi. Farklı etnik kökenlerden ve inançlardan insanları “Türk milleti” olarak bütünleştirebilmek, güçlü ortak ekonomik çıkarları ve bütünlüğü, devletçe sağlanacak sağlık hizmetlerini ve devletçe sağlanacak eğitimle cehaletin ve

¹ Turan, Şerafettin, **Türk Devrim Tarihi, 3. Kitap, 2. Bölüm, Yeni Türkiye'nin Oluşumu (1923-1938)**, Bilgi Yay., Ankara, 1996, s.195.

² **Doğu'da Kürt Meselesi** kitabı, Kaynak Yayınları tarafından yayımlanan **Genelkurmay Belgelerinde Kürt İsyancıları** kitabının 3. cildinde yer almaktadır.

³ **Genelkurmay Belgelerinde Kürt İsyancıları**, Cilt 3, s.42.

⁴ **Genelkurmay Belgelerinde Kürt İsyancıları**, Cilt 3, s.44.

çağdışı unsurların (aşiret reisleri, ağalar, beyler, şeyhler, seyitler, dedeler, vb.) etkisinin aşılmasını gerektiriyordu.

Türkiye Cumhuriyeti'ni bölücü terör örgütü aracılığıyla bölüp parçalayamayanların özelleştirmeye bu kadar sarılmalarının, tüm emperyalist güçlerin ve maşalarının sürekli olarak özelleştirmeyi dayatmalarının nedeni budur. Türk milleti devletçilikle oluşturulmuştur; Türk milletini parçalamak isteyenlerin birinci hedefi devletçiliktir. Türk milletinin bütünlüğünü savunanların birinci görevi de devletçiliği yeniden hayata geçirmek olmalıdır.